

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 10. An honor contumeliâ læsus restitui debet, & quomodo?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

tutionem, cum erit possibilis, iuxta autem conventiones obligant ex iustitia.

Q. 20. An honor per contumeliam læsus restitui debet, & quomodo?

Resp. I. Qui iniuste alterius honorem læsit sive coram aliis, sive coram ipso solo, ex communi, tenetur ad restitutionem: quia fecit iniuriam contra iustitiam commutativam; & contumelia parit imminutionem dignitatis, & dolorem ac mœrorem, quæ per satisfactionem tolli debent. Item qui causam offensionis dedit proximo, tenetur, quantum potest, ipsum placare, & se ei reconciliare, ex Mat. 5. Qui dixerit fratri suo, fatue, reus erit gehennæ ignis. Si ergo offers munus tuum ad altare, & ibi recordatus fueris; quia frater tuus habet aliquid adversum te: relinque ibi munus tuum, & vado prius reconciliari fratri tuo ... esto consentiens adversario tuo citò, &c.

Quòd si honor coram aliis læsus sit, debet apud illos omnes restitui, alioqui honor iniuste ablati non restituereetur ad æqualitatem. Si tamen læsus vindictam sumpserit de inhonorante, v. g. si eum percusserit, & hic id toleraverit, iuxta De Lugo non requiritur ordinariè ulterior satisfactio pro honore, nisi læsus sit multò superior: quia pro satisfactione videtur acceptare vindictam de se sumptam; & hoc ipso, quod alter vicissim non vindicat, censetur agnoscere suam culpam, & testari existi-

existimationem de læso. Deberetur tamen alia reparatio honoris apud alios testes iniuriæ, qui de hac vindicta sumpta nihil rescirent.

Resp. II. Si simul cum contumelia illata sit infamia, vel ex illa sequatur aliquod aliud damnum, tunc etiam cum fama resarciri debet damnum illud, quia lædens est illorum causa iniusta.

Resp. III. Ea adhiberi debet satisfactio, quæ prudentum iudicio spectatis omnibus circumstantiis, personæ lædentis, & læsæ dignitate, injuriæ gravitate, &c. Sufficiat ad reparandum honorem violatum: nam iustitia obligat ad satisfactionem æqualem offensæ, &c.

Varij autem assignantur satisfaciendi modi, scilicet exhibitio externa honoris, amica, & honorifica salutatio, ac compellatio, invitatio ad mensam, locum honorificum ibi dando; significatio doloris, veniæ petitio, & alia signa doloris, humiliationis, & reverentiæ erga offensum, &c. Rarò autem superiores tenentur veniam à subditis petere, *ne dum nimia servatur humilitas, regendi frangatur auctoritas*, ait S. Aug. Epist. 109. Sed contumeliam ostensione majoris benevolentia, & peculiari honore, ac favore tollere possunt.

Not. Omissio honoris debiti superioribus, vel etiam æqualibus, est peccatum non solum contra observantiam, sed etiam contra iustitiam, ideòque obligat ad aliquam satisfactionem: quia hoc debitum rigorosum est; & omissio

omissio

omissio honoris debiti ubi, & quando debetur, est inhonoratio, ac contumelia interpretativa; nam per illam censetur lædi dignitas superioris, & honor æqualis: ut si transeunte prælato non aperias caput cæteris aperientibus, cense- ris eum contumeliâ afficere.

CAPUT V.

*De Injuriis in bonis, quæ dicuntur fortuna,
& necessaria restitutione.*

NOTA. Injuriam circa bona fortunæ com- plectuntur omnes damnificationes, seu actiones, & amissiones, quibus damnum in ejusmodi bonis injustè alteri infertur, sive rem ejus usurpando, accipiendo, detinendo, sive destruendo, sive deteriorando, sive exigendo id, quod non debetur, sive non solvendo id, quod ei debetur ex justitia, sive quovis alio modo. Quæ omnia sub nomine furti latè sumpti comprehenduntur, & prohibentur præcepto, *non furtum facies.* ex Conc. Colon. & Catech. Romano. *A parte enim totum significavit quidquid illicitè rerum proximi aufertur.* ait S. Aug. in cap. *Pœnale* 14. q. 5. Et verò inferre quocumque modo damnum alteri, idem est, puod quidpiam ab ipso auferre; nam (ut ait Aristot.) damnum quempiam accipere idem est, quod minus habere, quàm habere debuit. Quare quæ dicuntur de furto i trictè sumpto,